

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

**LAUSUNTO SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI
VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA**

Puolangan kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon otsikossa mainitusta luonnoksesta:

YLEISTÄ

Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen on tarpeen, sillä nykyinen järjestelmä on monilta osiltaan jäänyt ajastaan jälkeen.

Ehdotettu järjestelmä kokonaisuudessaan johtaa aivan liian suureen tulonsiirtoon syrjäseutujen kunnilta maakuntien keskuskaupungeille ja niiden lähialueille. Valtionosuusjärjestelmän tulee mahdollistaa tasavertainen palvelujen saavutettavuus myös maakuntien reuna-alueilla. Jos valtionosuuslaki hyväksytään luonnoksen mukaisena, etääntyvät palvelut kauempana keskuskaupungeista sijaitsevien kuntien asukkaiden tavoittamattomiin.

EHDOTETUT KRITERIT JA NIIDEN PAINOARVOT

Ehdotetut kriteerit ja niiden painoarvot ovat pääosin hyväksyttäviä.

Syrjäisyysluvun vaikutusta tulee kuitenkin loiventaa siten, että kunnille, joiden syrjäisyysluku on välillä 1,0 – 1,5 tulee antaa jonkinlainen korotus yleisen osan perusosaan. Tämä kompensoisi jonkin verran syrjäisimpien kuntien menetyksiä.

VEROTULOIHIIN PERUSTUVA VALTIONOSUUDEN TASAUS

Tasauslisän rajoittaminen 80 prosenttiin lisää kuntien eriarvoisuutta, sillä rajoituksen perusteluna oleva työpaikkojen sijoittuminen perustuu vain hyvin pieneltä osin kunnan toimenpiteisiin. Yritysten sijoittumiseen vaikuttavat enemmän valtion tekemät valtakunnalliset logistiikka- ja koulutusratkaisut kuin yksittäisen kunnan päätökset. Perustellumpaa olisi tukea niiden kuntien ponnisteluja, jotka eivät hyödy valtion kehittämistoimenpiteistä.

Puolangan kunta

Kaikki kuntien verotulot tulee ottaa täysimääräisinä huomioon kunnan laskennallista verotuloa laskettaessa. Järjestelmä ei kohtele kuntia tasavertaisesti, jos kiinteistöverotulot ja varsinkin voimalaitosten kiinteistöverotulot jätetään huomioimatta tasausjärjestelmässä. Voimalaitoksista maanomistajille ja asukkaille mahdollisesti aiheutuvia haittoja ei voi kompensoida antamalla voimalaitoksen sijaintikunnalle lisää rahaa.

SIIRTYMÄTASAUKSEN KESTO JA PORRASTUS

Ehdotettu järjestelmä aiheuttaa joillekin kunnille niin suuria valtionosuuksien vähennyksiä, että vuodet 2017 – 2020 rasittavat aivan liian paljon näiden kuntien kustannuksia. Siirtymän vaikutuksia tulee lieventää siten, että asukasta kohti laskettavan siirtymätasauksen määrää kasvatettaisiin vuosittain 50 eurolla siihen saakka kunnes valtionosuus on uusien määräysten mukainen.

Puolangalla 24.9.2013

Seppo Rajala
Kunnanjohtaja